

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **Ing. J. A.**, zastoupený obecným zmocněncem Mgr. Bc. Ing. Miroslavem Pechátem, bytem Chotíkov 160, 330 17 Plzeň, proti žalovanému: **Ministerstvo obrany**, se sídlem Tychonova 221/1, 160 00 Praha 6, adresa pro doručování: Ministerstvo obrany, Agentura pro právní zastupování, nám. Svobody 471, 160 00 Praha 6, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 11. 2009, č. j. 1401-2/2009-7542, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2013, č. j. 8 Ad 1/2010 - 48, o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti žalovaného,

t a k t o :

Kasační stížnosti stěžovatele proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 10. 2013, č. j. 8 Ad 1/2010 - 48, **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností žalovaný (dále jen „stěžovatel“) brojí proti rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 31. 10. 2013, č. j. 8 Ad 1/2010 - 48 (dále jen „napadený rozsudek“), jímž městský soud zrušil rozhodnutí Ministerstva obrany ze dne 27. 11. 2009, č.j. 1401-2/2009-7542 (dále jen „napadené rozhodnutí“) a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí ředitele Ředitelství personální podpory č. j. 53-346/2009-4614 ze dne 7. 9. 2009, kterým bylo rozhodnuto o propuštění žalobce ze služebního poměru dnem 31. prosince 2009, neboť pro něho v důsledku organizačních změn není jiné služební zařazení.

V **kasační stížnosti** proti napadenému rozsudku stěžovatel mj. požádal o přiznání odkladného účinku své kasační stížnosti. Žádost odůvodnil tím, že po právní moci rozsudku se obnovuje běh lhůt správního řízení o odvolání, přičemž odvolací služební orgán bude vázán právním názorem soudu a bude nucen prvoinstanční rozhodnutí o propuštění účastníka řízení ze služebního poměru zrušit. Služební poměr žalobce se obnoví ex tunc navzdory tomu, že jím dříve zastávané systematizované místo bylo zrušeno. Protože od doby jeho správní žalobou napadeného propuštění ze služebního poměru se stav vojáků z povolání u Armády ČR snížil v rámci následných organizačních změn o cca 2370 vojáků, je jisté, že stejně jako v době jeho propuštění ani nyní pro něj u příslušné jednotky, ani u jiné jednotky, není k dispozici odpovídající systematizované místo. Účastník řízení by tedy musel být znovu ze služebního poměru propuštěn z důvodu organizačních změn, avšak novým správním rozhodnutím v novém správním řízení a vznikla by tak prostředky správního práva velmi obtížně řešitelná situace. Navíc by obnovení služebního poměru ex tunc znamenalo povinnost stěžovatele doplatit účastníku

řízení plat za dobu od 1. ledna 2010 a vymáhat po něm vrácení vyplacených výluhových náležitostí, což by v případě následného zrušení napadeného rozsudku Nejvyšším správním soudem znamenalo nutnost vrátit opět vše zpět do současného stavu a tyto opakované přesuny značných finančních prostředků představují výrazné větší újmu než odložení případného finančního vypořádání do doby rozhodnutí o kasační stížnosti.

Žalobce k žádosti o přiznání odkladného účinku uvedl, že stěžovatel podal ne zcela správné informace. Služební poměr žalobce by zanikl uplynutím doby, tedy dnem 31. 12. 2010, tedy přesně o rok později, než mu služební poměr zanikl napadeným rozhodnutím o propuštění ze služebního poměru. Služební poměr se tedy nemůže obnovit tak, aby byl následně žalobce opětovně propuštěn ze služebního poměru. Žalobce bude na stěžovateli žádat náhradu škody (tedy nikoli plat) dle zákona č. 82/1998 Sb., jejíž výše je rovna rozdílu mezi průměrným platem, který by žalobce obdržel za období roku 2010, a vyplaceným příspěvkem v roce 2010. Žádost o odkladný účinek proto žalobce neshledává důvodným.

Nejvyšší správní soud shledal, že stěžovatelův návrh je **důvodný**.

Podle ustanovení § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), nemá kasační stížnost odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Přitom se přiměřeně použijí ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přízná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

Podle § 73 odst. 3 s. ř. s. se přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí. Podmínky přiznání odkladného účinku kasační stížnosti již ve své judikatuře Nejvyšší správní soud několikrát vyložil. Obecně lze konstatovat, že Nejvyšší správní soud vnímá možnost přiznání odkladného účinku jako určitou výjimku z pravidla, že kasační stížnost nemá odkladný účinek ze zákona a rozhodnutí krajského soudu napadená kasační stížností jsou tak v zásadě pravomocná a vykonatelná.

Dále Nejvyšší správní soud judikoval, že není-li odkladný účinek dán ze zákona, je správní orgán poté, co bylo jeho rozhodnutí zrušeno krajským soudem, povinen pokračovat v řízení a řídit se přitom závazným právním názorem vyjádřeným v pravomocném soudním rozhodnutí, bez ohledu na to, zda je ve věci podána kasační stížnost (viz blíže usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2007, č. j. 2 Ans 3/2006 - 49, přístupné na www.nsssoud.cz). Z tohoto rozhodnutí rovněž vyplývá, že i správní orgán může navrhnout při podání kasační stížnosti, aby jí byl přiznán odkladný účinek, a to ze stejných důvodů jako žalobce (§ 73 odst. 2 a 4, § 107 s. ř. s.). Samotné podání kasační stížnosti, není-li ze zákona spojeno s odkladným účinkem či nebyl-li vysloven soudním rozhodnutím, nemá však na plnění povinností správním orgánem žádný vliv.

V témže usnesení však rozšířený senát Nejvyššího správního soudu poukázal i na možné negativní dopady, které mohou nastat v souvislosti s přezkumem rozsudku krajského soudu, jímž bylo zrušeno správní rozhodnutí, na základě kasační stížnosti podané žalovaným. Nejvyšší správní soud uvedl, že za situace, kdy by byl takový rozsudek krajského soudu zrušen, dostala by se věc do stadia nového posuzování žaloby krajským soudem. Ten, vázán právním názorem kasačního soudu (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), může rozhodnout o zákonnosti správního rozhodnutí opačně, načež původní (zrušené) správní rozhodnutí „obživne“, aniž by důsledkem nového rozhodnutí krajského soudu bylo současné zrušení v mezidobí případně vydaného dalšího

pokračování

správního rozhodnutí. Vedle sebe tu tak mohou být dvě odlišná či dokonce opačná správní rozhodnutí o téže věci. Při odhlédnutí od situace, že i nové rozhodnutí krajského soudu může být napadeno kasační stížností, stejně tak jako nové správní rozhodnutí další žalobou, následně rozsudek krajského soudu také kasační stížností, jde jistě o výsledek nežádoucí a procesními instituty příslušných správních procesních předpisů obtížně řešitelný. Nejvyšší správní soud v citovaném usnesení připustil, že takový případ lze řešit přiznáním odkladného účinku podané kasační stížnosti.

V posuzované věci městský soud zrušil napadené rozhodnutí a zavázal žalovaného právním názorem, že v dané věci nebyly splněny předpoklady pro aplikaci ustanovení § 19 odst. 1 písm. e) zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vojácích z povolání“) a nebylo tedy možno žalobce propustit ze služebního poměru s odkazem na tuto normu. V případě žalobce podle názoru městského soudu nedošlo k žádné organizační změně u jeho jednotky, která by měla za následek zrušení služebního systematizovaného místa. Pokud tedy došlo ke zrušení žalobcem zastávaného systematizovaného místa, stalo se tak nikoliv v důsledku organizační změny, jak předpokládá ustanovení § 19 odst. 1 písm. e) zákona o vojácích z povolání. Žalovaný bude muset v důsledku rozhodnutí městského soudu znovu rozhodovat o odvolání proti rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru, a vázán právním názorem městského soudu bude muset prvostupňové rozhodnutí zrušit.

Podle § 22 zákona o vojácích z povolání, dojde-li ke zrušení rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru, služební poměr trvá se všemi právy a povinnostmi. Jak však poukazuje žalobce, jeho služební poměr se nemůže obnovit tak, aby byl následně žalobce opětovně propuštěn ze služebního poměru, protože služební poměr žalobce by zanikl uplynutím doby, tedy dnem 31. 12. 2010. Proto nelze při rozhodování o odkladném účinku přijmout tvrzení stěžovatele, že v současné době není k dispozici odpovídající systematizované místo pro žalobce. Ze soudního spisu (příloh žalobce) ze záznamu o pohovoru ze dne 23. 2. 2009 vyplývá, že služební poměr žalobce měl zaniknout ke dni 31. 12. 2010 a prvostupňovým rozhodnutím došlo k propuštění ode dne 1. 1. 2010.

Z ustanovení § 150 zákona o vojácích z povolání vyplývá, že odvolání proti rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru nemá odkladný účinek. Služební poměr by se mohl obnovit až poté, co by odvolací orgán prvostupňové rozhodnutí zrušil. V případě zrušení prvostupňového rozhodnutí odvolacím orgánem by se služební poměr obnovil ex tunc od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010. Stěžovatel uvedl, že by obnovení služebního poměru ex tunc znamenalo povinnost stěžovatele doplatit účastníku řízení plat za dobu od 1. ledna 2010 a vymáhat po něm vrácení vyplacených výluhových náležitostí. Žalobce se vyjádřil, že bude od stěžovatele požadovat náhradu škody ve výši rozdílu mezi průměrným platem, který by žalobce obdržel za období roku 2010, a vyplaceným příspěvkem v roce 2010.

Nejvyšší správní soud v posuzované situaci neshledává nepoměrně větší újmu v případné existenci dvou odlišných nebo opačných správních rozhodnutí o téže věci, protože pokud by služební poměr žalobce zanikl uplynutím doby, tedy ke dni 31. 12. 2010, nemohlo by dojít k situaci, kterou popisuje stěžovatel, tedy – že účastník řízení by musel být znovu ze služebního poměru propuštěn z důvodu organizačních změn. Ačkoliv by se v důsledku realizace pravomocného napadeného rozsudku městského soudu stěžovatelem, který by zrušil prvostupňové rozhodnutí o propuštění, obnovil služební poměr žalobce, obnovil by se pouze do dne 31. 12. 2010, kdy měl skončit uplynutím doby, jak vyplývá ze správního spisu i z tvrzení žalobce. V takovém případě by již v současné době nebylo možné vydat nové prvostupňové rozhodnutí o propuštění ze služebního poměru, neboť tento již zanikl z jiného právního důvodu.

Na druhou stranu Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem v tom, že pokud by se služební poměr obnovil po zrušení prvostupňového rozhodnutí na dobu od 1. 1. 2010 do 31. 12. 2010, muselo by následně dojít k novému finančnímu vypořádání mezi stěžovatelem a žalobcem. Pokud by Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou a zrušil rozsudek městského soudu, původní napadené rozhodnutí by „obživlo“ a opětovně by muselo dojít k novému vypořádání mezi žalobcem a stěžovatelem. V této obtížně řešitelné situaci (nikoliv v samotné hrozbě peněžitého plnění žalobci) pak shledává naplnění pojmu nepoměrně větší újmy.

V posuzované věci Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů shledal, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti stěžovatele jsou naplněny. Stěžovateli je třeba dát za pravdu, že pokud by kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek, mohlo by dojít k obtížně řešitelné situaci v rozporu s principem právní jistoty a v posuzované věci byly naplněny znaky „nepoměrně větší újmy“ ve smyslu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Zároveň Nejvyšší správní soud neshledal, že by přiznání odkladného účinku bylo v rozporu s veřejným zájmem. Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku zároveň v žádném případě nepředjímá výsledek řízení o kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. února 2014

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu